

De enige èchte componist verdient een goed orkest

Gebeurtenis: Concert door het Nationaal Kamerorkest, het Asser Kleinkoor en de Hervormde Cantorij Meppel o.l.v. Willem Stoppelenburg.

Tijd en plaats: Woensdag 30 oktober in de Grote Kerk in Meppel. **Bijzonderheden:** Op vrijdag 29 november in de Jozefkerk in Assen.

■ De Stichting Muziektheater Thrianta uit Meppel werd in 1986 opgericht om een verbinding te leggen tussen de diverse kunstdisciplines. Het accent kwam meer en meer te liggen op het organiseren van concerten die andere organisaties in de regio Meppel lieten liggen.

Het was dus geen wonder dat de Meppeler componist Willem Stoppelenburg bij deze stichting een goed gehoor vond voor zijn idee een concert te organiseren waarin zowel oude als nieuwe composities een evenredige plaats zouden krijgen. De jubilerende Wolfgang Amadeus Mozart zorgde voor het oude gedeelte, en de Drentse componisten Nico Verrips, Mar Bruinzeel en Wim Stoppelenburg zorgden voor de actuele kant van het programma. Stoppelenburg bewerkte bo-

vendien voor dit concert een *Drentse Dans* van de Amsterdamse componist Henk Badings voor het muzikale gezelschap dat hij voor deze gelegenheid tot zijn beschikking had, bij wijze van openings-tune.

Na deze ouverture voor orgel en strijkers speelde componist Mar Bruinzeel zijn in opdracht van de provincie Drenthe geschreven *Luchtkastelen*, een driedelig werk voor beiaard, waarmee de componist zich ten doel stelde 'een stuk te maken dat de toevallige passant wat te bieden heeft': via de audio- en visuele monitoren van Omroep Meppel zagen we Bruinzeel bezig zoals we dat ook wel eens op televisie kunnen zien in het een of ander obscuur kunstprogramma waar toch niemand naar kijkt.

Het *Concert voor orgel en strijkorkest* van de dirigent van de Hervormde cantorij Meppel, Nico Verrips, bleek een vriendelijk werkstuk te zijn dat hinkte op de keuze tus-

sen romantische- en ritmische invallen, terwijl Mozarts *Kerksonates in C en F* veel te moeilijk bleken voor de schnabbeleers van de radio-orkesten.

Maar tegenover dit alles stond de bijdrage van een door Stoppelenburg samengesteld ad hoc koor, dat een bovenmodale versie van Mozarts *Missa Brevis KV 275*, ten gehore bracht. Bovendien toonde Stoppelenburg met de twee delen uit zijn *Symphony for Strings* aan dat hij Drenthe's enige èchte componist is. Dit werk roept vergelijkingen op met de volstrekt eigen taal van de composities van de Deen Carl Nielsen, waarin de traditie van de laatromantiek gecombineerd wordt met een typische Scandinavische melancholie en verborgen humor. Ook tijdens dit werk had het Nationaal Kamerorkest hoorbare moeite met de partituur. Het is dan ook te hopen dat Stoppelenburg binnenkort een beter ensemble weet te vinden voor zijn werk. **Jan Misdom**

Foto: Sake Elzinga

JO

◀ ...Wim Stoppelenburg gaat ervan uit dat muziek moet klinken en dat het zelfs mooi mag klinken...

Westerbork Symfonie indrukwekkend sober

Gebeurtenis: Première van de Westerbork Symfonie van Wim Stoppelenburg door het Nationaal Philharmonisch Orkest o.l.v. de componist. **Tijd en plaats:** Dinsdag 16 juni in het cultureel centrum De Kolk in Assen.

■ Tijdens de ochtendbijeenkomst ter gelegenheid van de onthulling van het heringerichte terrein van het Voormalig Kamp Westerbork, ging gisteren de *Westerbork Symfonie* van de drentse componist Wim Stoppelenburg in première. Deze symfonie schreef Stoppelenburg in opdracht van de Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Met dit werk probeerde de componist niet slechts een treurzang neer te zetten ter nagedachte-nis aan de ruim honderdduizend medeburgers die via het 'doorgangskamp' Westerbork, uiteindelijk in de duitse vernie-

tigingskampen het leven lieten, maar Stoppelenburg probeerde daarnaast een **tiidsbeeld te geven** vanaf de 30-er jaren tot heden. Samen met een choreografie van Desiré de Wijze en de geprojecteerde beelden van Albert Brunsting werd op een sobere en indrukwekkende wijze vorm gegeven aan dit projekt. Desiré de Wijze had samen met haar dansers zich op een subtiële en intelligente manier ondergeschikt gemaakt aan het welluidende werkstuk van Stoppelenburg, die met deze symfonie een plaats verdient tussen het selecte gezelschap van interessante nederlandse componisten. Stoppelenburgs' werk sluit enigszins aan bij de traditie van de engelse componist Benjamin Britten. In ieder geval gaat Stoppelenburg ervan

uit, net als zijn illustere engelse collega, dat muziek *mooi* klinken en dat het zelfs *mooi* mag klinken, een opvatting die tot voor kort in de hedendaagse muziekpraktijk een curiositeit geworden was. Voor deze gelegenheid dirigeerde de componist zelf het Nationaal Philharmonisch Orkest, een ad hoc-ensemble samengesteld uit musici van de diverse radio-orkesten. Dit orkest was mede verantwoordelijk voor het succes dat dit werk ook bij het massaal opgekomen publiek had. Nu maar hopen dat de *Westerbork Symfonie* door meerdere nederlandse orkesten op het repertoire genomen wordt. Ik koop in dat geval meteen een toegangsbewijs.

Jan Misdom

Boem Pers 18/10-93

● Wim Stoppelenburg achter de piano, terwijl Martin Smeding liederen van de Chinese dictator Meng Jiao ten gehore brengt (Foto Gerrit Russchen)

Oude woorden op nieuwe muziek

Zaterdagmiddag grote zaal Ogterop. **Première Liedboek van Meng Jiao, Marten Smeding, tenor, Wim Stoppelenburg, piano.** Verder o.a. Suite voor clavecimbel van Berend Breuker met Stef Tuinstra en pianosonate 1-X-1905 van Leos Janacek, Wim Stoppelenburg, piano.

Hedendaagse componisten van serieuze, nonconformistische muziek hebben het niet gemakkelijk. Een van de redenen om niet aan een nieuw, dus oorspronkelijk werk te beginnen is de zeer geringe kans op uitvoering. Er is bovendien een klein publiek voor deze muziek. In Drenthe wonende componisten hebben ook nog het nadeel buiten de culturele centra van de randstad te vallen. Genoeg obstakels die je er van weerhouden om je creatieve stem te laten horen. Toch zag Wim Stoppelenburg aanleiding om zichzelf en het luisterend concertpubliek te tracteren op het Liedboek van Meng Jiao uit de Chinese oudheid. De teksten zijn niet beschouwend of hebben neiging zich te verliezen in kunstmatige wijsheden. Juist de directe, aansprekende toonzetting sprak de componist aan. Marten Smeding, zijn trouwe compagnon, stond garant voor een heldere tekst-

weergave. Bovendien voegde hij met zijn mimische uitdrukkingen een meerwaarde toe.

Stoppelenburg houdt zich niet aan gangbare conventies of zogenaamde trends. Zijn affiniteit met de literaire stijl van deze teksten uit een schimmig verleden bleek uit een volstrekt eigen klankidoom. Geen muzikale omlijsting dus van alleen voor China geldende wijsheden. Hij legde zijn emotionele beleveing naast die van een schrijver, die evengoed anoniem kon zijn. Dat schept afstand, maar vraagt tegelijkertijd om een groot inlevingsvermogen. De luisteraar werd gevraagd mee te gaan op die ontdekkingstocht. Soms sloten tekst en muziek goed aan. Zo bleef tenor Smeding de frasa 'droevig citerspel' herhalen en klonk in de begeleiding een imitatief snarenspeel. Op andere momenten was die link moeilijker te leggen. Het gejaagd en geagiteerde spel bij 'Het lasterwoord' kreeg tenslotte een schreeuwend fortissimo. Poëtische zang en muziek in 'Smart' deed me denken aan de late werken van Benjamin Britten.

Smeding kan veel met zijn stem. Dit werk vraagt het uiter-

ste van zijn kunnen. Stoppelenburg heeft wederom bewezen dat cultuur niet alleen in het westen wordt 'gemaakt'. Aandacht in dit concert in Ogterop, ook voor een werk van een andere componist uit het noorden: Berend Breuker.

Werkzaam op het brede terrein van de Renaissance- en Barokmuziek lag een suite voor clavecimbel voor de hand. Breuker schreef het in 1991. Stef Tuinstra, ook een 'oude-muziek-man' speelde het werk in bijzijn van de componist. Breuker hanteert oude componeerprincipes, maar gebruikt daarvoor niet de oude kerktuonsoorten. Zijn wijze van schrijven blijft herkenbaar vanwege zijn binding met de oude muziek. Derde in de rij Drentse componisten, waarvan deze middag werk werd uitgevoerd was Willem Duyn. Zijn 'Mutations' noemt hij zelf een soort variatievorm in ontwikkeling. Prachtig klarinetspel van Peter Kleefman maakte van dit luisteravontuur een spannend gebeuren. Plotse wendingen geven het werk een vitale zeggingskracht. Met werken van Janacek kreeg dit concert een uiterst gevarieerd gezicht.

DICK IDEMA

M.C. 18/10-93

Meppeler Courant 10-10-94.

Concert de Secretarie Meppel. Frank van Koten, hobo; Paula Fruitman, piano; Wim Stoppelenburg, piano. Werken van onder andere Saint Saëns, Schubert en Stoppelenburg. Aantal bezoekers: 50.

Het eerste kamermuziekconcert van de Stichting Kunst in Meppel (SKIM) werd zondag j.l. gegeven in de Secretarie te Meppel. Enkele jaren geleden organiseerde SKIM een serie concerten in café de Zaak, die vrij veel publiek trok. Daarna probeerde men dezelfde formule, zij het in een andere frequentie voort te zetten in de aula van de Vrije School. Sinds vorig jaar heeft men gekozen voor de aantrekkelijke ruimte van de Secretarie. Het eerste concert in deze winterserie werd gegeven door Frank van Koten, hobo en het pianisten echtpaar Stoppelenburg. Een 'Sandwich programma' noemt Wim Stoppelenburg het in zijn toelichting: bekende en onbekende, oude en nieuwe muziek wisselen elkaar af.

Voor de pauze zal de sandwich

Bijzonder SKIM-concert met origineel programma

voor veel luisteraars een aangename lekkernij zijn geweest. Hoboïst Van Koten opende deze middag met een muzikaal gespeelde sonate van Carmille Saint Saëns. Deze sonate, in zijn sterfjaar (1921) gecomponeerd, ademt nog de klassieke stijl, waar Saint Saëns ondanks de om hem heen gebruikte andere compositietechnieken aan vasthield.

Het poëtische eerste deel werd enigszins aarzelend neergezet, waarschijnlijk waren beide musici verrast door de wat droge klank van de zaak. Maar snel kreeg het spel van de hoboïst veel allure. Het tweede deel met het speelse thema werd puntig neergezet en het laatste deel verraste door het flitsende samenspel.

Evenals Saint Saëns schreef ook Schubert een nu veel gespeeld werk in zijn laatste levensjaar (1828), de Fantaisie in F moll voor vierhandig piano. Wim

Stoppelenburg en Paula Fruitman, zeer op elkaar ingespeeld, gaven een boeiende vertolking van deze bekende Fantaisie. Ondanks onzuiverheden in de stemming van de piano en enige kleine oneffenheden in het tweede gedeelte van de Fantaisie wisten zij zich snel te herstellen en hervonden zij het evenwicht. We hadden ze graag een mooie vleugel gegund om deze Schubert-Fantaisie te spelen.

Centraal in het programma voor de pauze stond Triptuchon (Drieluik), een compositie van Stoppelenburg uit 1991. Reeds eerder beluisterden wij dit werk in de tuinen van de Havixhorst bij de opening van de beeldtentoonstelling van Charles Henri. Het was goed dit drieluik weer eens onder andere omstandigheden te horen. Toen verwaaiden de pianoklanken in de tuin, nu kwamen de specifieke kenmer-

ken van elk deel beter tot zijn recht. Door de repetetechniek in het eerste deel krijgt het stuk een obsederend karakter. Die grimmigheid lost op in het tweede deel en de liefelijkheid van het derde deel doet het obsederende ritme zelfs vergeten. Een interessant werk, dat door de componist met veel overtuiging werd uitgevoerd.

In het programma na de pauze stond de Epitaph van Lutoslavsky centraal. Hoboïst Van Koten kreeg van de componist zeer waardevolle aanwijzingen over de gewenste uitvoering. Hij besteedde met de pianist dan ook veel zorg aan de vertolking. Toch bleek het geen gemakkelijk toegankelijke compositie te zijn voor de luisteraar. Voelbaar was de geladen sfeer die dit werk opriep.

Het werk van Lutoslavsky werd omrankt door twee compo-

sities, te weten Perseïden van Jan den Boer en de Stallman Sonate van Wim Stoppelenburg. Jan den Boer is een componerende piloot en de Perseïden is zijn verklankte visie op een sterrenregen gezien vanuit de cockpit. Het stuk heeft geen vaste tonaliteit, is dus niet aards gebonden. Er ontstaan klanken als lichtflitsen, oplichtend, ongrijpbaar en steeds wisselend van kleur. In pianist Stoppelenburg vond Jan den Boer een pleitbezorger voor zijn fascinerende muziek.

De Stallman Sonate voor hobo en piano schreef Wim Stoppelenburg voor KNO-arts Stallman ter gelegenheid van zijn jubileum in 1992. In besloten kring werd het werk toen door een bevriende collega uitgevoerd. Bij het vluchtig doorkijken van de partituur valt een eenvoudige structuur en een helder notenbeeld op. Ook bij het luisteren blijft de neo-

klassieke vorm heel duidelijk te volgen. Het middendeel is melodieus, het laatste deel heeft soms een duidelijke knipoog naar het allegretto uit de eerder gespeelde sonate van Saint Saëns.

Gecomplieerde ritmes, voortreffelijk uitgevoerd door beide musici bepalen het slot van het werk. Hoboïst Van Koten voelde zich duidelijk betrokken bij deze compositie: fraai van toon en ook zeer virtuoos speelde hij deze sonate voor een Meppeler burger.

Een bijzonder SKIM-concert, gegeven door drie musici die een origineel programma samenstelden. Niet alleen Frank van Koten dwong bewondering af voor zijn fraai hobo spel, beide pianisten toonden zich rasmuzikanten. Zij brachten ons een programma waarin niet gekozen werd voor platgetreden paden, maar er werden eisen gesteld aan de luisteraars.

MARJAN DOORN

Guarneri Trio in Ogterop

Meppeler première Pianotrio van Willem Stoppelenburg

MEPPEL — Het Guarneri trio, Daniëlee Dechenne, piano, Eeva Koskinen, viool en Jean Decroos, cello, voert zondagochtend een nieuw werk, Pianotrio, van de Meppeler componist Willem Stoppelenburg uit.

Stoppelenburg werd geboren op 25 maart 1943 in Berkenwoude. Na de middelbare school in Gouda voltooide hij in Rotterdam de onderwijzers-opleiding, verhuisde in 1966 naar Groningen en studeerde aan het stedelijk Conservatorium piano, (alt) viool, schoolmuziek (1970) en orkestdirectie (1973). Hij vervolgde deze laatste studie bij Anton Kersjes aan het Amsterdamse Sweelinckconservatorium en was intussen actief in dirigenten-cursussen (Salzburg, Wenen, Hilversum). Hij volgde instrumentatie-lessen bij Hans Henkemans, maar is als componist autodidact.

Stoppelenburg maakte veel arrangementen voor het toenmalige Overijssels Philharmonisch Orkest, waarvoor hij de jeugdconcerten mede voorbereidde en leidde. Hij was enige jaren dirigent van studentenorkesten in Groningen en Enschede en leidde diverse oratoriumverenigingen in het Noorden en midden van het land. De laatste jaren is hij vooral als dirigent en pianist actief in projecten met nieuwe muziek uit Noord-Nederland. Verder treedt hij op als pianobegeleider. Sinds 1988 is hij voorzitter van de Stichting Noordelijke Componisten. In het Noorden is hij bekend als publicist en muziekrecensent.

Oeuvre

Zijn omvangrijke oeuvre omvat diverse genres: koormuziek, instrumentale kamermuziek in diverse bezettingen, liederencycli (waaronder het Liedboek van Meng Jiao), symfonische muziek (waaronder de Westerbork Symfonie), symfonische blaasmuziek (onder andere 'Schiermonnikoog') en twee opera's (Salto Mortale op een libretto van Belcampo en het Uitstel over het leven van Van Gogh). Pianotrio, (trio voor viool, violoncello en pianoforte) is vorig jaar ontstaan als gevolg van een opdracht van de Stichting 'De Muziekkamer' in Assen met financiële ondersteuning van de gemeente Assen. De première door het Guarneri Trio vond plaats in het Provinciaal Museum in Assen op 13 november 1994.

Voor Wim Stoppelenburg is 'de drijfkracht achter het componeren in algemene zin het bloot leggen van een inhoud, die in wezen onbenoembaar en zo tegelijkertijd vrij is. Voor hem is bij een compositie de klank altijd de dienaar van de muziek.

langrijke internationale cello-concoursen, zoals in Tel Aviv, Genève en Luik. Hij vestigde zich in 1956 in Nederland. Jean Decroos, die eerste solocellist van het concertgebouworkest is,

Guarneri Trio

Sinds de oprichting in 1960 heeft het Guarneri Trio triomfen gevierd op verscheidene internationale podia zoals Berlijn, Keulen, Düsseldorf, Brussel, Wenen, Stockholm, Londen, Parijs en Rome. Het repertoire omvat bijna de gehele bestaande literatuur voor piano trio en breidt zich uit met eigentijds, vaak voor het Guarneri Trio geschreven werk.

Daniëlee Dechenne, geboren in Parijs, begon op jeugdige leeftijd met haar pianostudie. Zij behaalde de Premier Prix van het Parijse Conservatorium na haar studie bij Lazare-Lévy. Zij won verschillende internationale concoursen zoals in Genève en Bolzano. Zij vestigde zich in 1957 in Nederland.

Eeva Koskinen werd in 1961 in Helsinki geboren. Zij studeerde aan de Sibelius Academy in Finland en aan het Utrechts Conservatorium bij Wiktor Liberman tot 1984. Zij won hoofdprijzen, op een tweetal belangrijke concoursen.

Jean Decroos, in Calais geboren, begon zijn muziekstudie op 12-jarige leeftijd. Hij studeerde aan het Parijse Conservatorium. Hij won vele prijzen, tijdens be-

treedt regelmatig als solist op met vooraanstaande orkesten in binnen- en buitenland. Hij bespeelt een zeldzaam mooie cello van Giovanni Baptista Rogeri uit Brescia, 1696.

Schouwburg Ogterop Meppel

KOFFIECONCERT

Zondag 29 januari 1995 - 11.30 uur

GUARNERI TRIO

- * Daniëlee Dechenne — piano
- * Eeva Koskinen — viool
- * Jean Decroos — cello

Programma:

- * L. van Beethoven — pianotrio in G gr. op. 1
- * W. Stoppelenburg (Meppel) — pianotrio (1994)
- * M. Ravel — pianotrio in a kl.

Toeg.pr.: f 12,50 en f 10,-; kinderen tot 12 jaar gratis

(Adv. Ing. Med.)

Hedendaagse componisten in een sandwich

— KLASSIEKE MUZIEK —

Oudere en nieuwe kamermuziek door Frank van Koten (hobo), Paula Fruitman en Wim Stoppelenburg (piano). Zondag 9 oktober. De Secretarie, Meppel.

De angst voor slikproblemen inzake moderne composities wordt altijd kleiner wanneer ze gelijk met oudere en dus vertrouwde werken naar binnen kunnen worden geleefd. Op dezelfde manier dienden de hedendaagse componisten Wim Stoppelenburg en Jan den Boer enkele van hun kamermuziekwerken, in de vorm van een veilige sandwich, tussen Saint-Saëns en Schubert op.

De bekende musicus Frank van Koten, solo-hoboïst van het Radio Filharmonisch Orkest en dirigent van de Zomeropera zette het programma alleen al met zijn naam luister bij.

In de Sonate voor hobo en piano van Camille Saint-Saëns etaleerden beide instrumenten zich aanvallend bescheiden in een andan-

te vol ingehouden emoties, maar belandden vervolgens via een al veel expressiever klinkend allegretto in een meeslepend *molto allegro*, dat uitmondde in een speelse strijd van vingervlugheid.

De voor een concert eigenlijk te dik gestoffeerde trouwzaal van de Secretarie speelde vooral de hoboklank parten. Al kregen de geproduceerde tonen niet volledig de kans tot leven te komen, de vlekkeloze techniek en gezag uitstralende muzikaliteit van Van Koten imponeerden alleszins.

De warmte en bewogenheid in het spel van Wim Stoppelenburg kwamen nog beter tot uitdrukking in de eigen compositie *Triptuchon*, waarin hij de klank op een boeiende verkenningstocht uitstuurde. Tijdens het aftasten van ruimte en het zoeken naar evenwicht en harmonie werden de meest verrassende klankkleuren en ritmen aangedaan.

Met de *Fantasie in f* van Franz Schubert voor vierhandig piano kwamen Paula Fruitman en Wim Stoppelen-

burg terug in de wereld van het bekende. Al kwam ook deze compositie door de onbevredigende akoestiek niet geheel tot zijn recht, de interpretatief goed uitgespeelde verschillen tussen zwaar-moedigheid, lijden en aardse vrolijkheid bleven fascineren.

De Perseïden van piloot/componist Jan den Boer kreeg van Stoppelenburg een intensief beeldende vertolking, waarin de sonore vredige stemming van het ver boven de aarde zweven verlicht werd met betoverende stralen sterrenregens.

Na Lutoslavsky's indringende melancholieke monument voor een overleden componist (*Epitaph* voor hobo en piano) haalden Stoppelenburg en Van Koten nog één keer al hun expressie en technische mogelijkheden uit de kast in de *Stallman Sonate* voor hobo en piano van Wim Stoppelenburg, een werk vol gulle en vitale muzikaliteit, dat eindigde met een relativerende knipoog.

ANNEMIEK
VAN DER VEGT

Zwolsche Courant 10-10-94

Imponerende uitvoering van Westerborksymfonie in streekschouwburg 'Prachtig! Ik kwam zintuigen tekort...'

CUIJK – Op de kop af tien jaar nadat in Cuijk het monument werd onthuld voor de dertien in de Tweede Wereldoorlog vermoorde joodse medeburgers, werd afgelopen week in de streekschouwburg een bijzonder herdenkingsconcert gehouden. Meer dan vierhonderd mensen waren daar getuige van een primeur: de eerste publieke uitvoering van de Westerborksymfonie.

Dit thematische muziekwerk werd speciaal gecomponeerd ter gelegenheid van de plechtigheden rondom de herinrichting van het terrein van het voormalig Kamp Westerbork op 16 juni 1992. Het bijzondere karakter van het herdenkingsconcert werd benadrukt door de aanwezigheid van de Commissaris van de Koningin, mr. Houben, burgemeester Hendriksen van Cuijk, vertegenwoordigers van het Auschwitz-comité en de zigeunerorganisatie Sinti. Ook de vier wethouders en het merendeel van de gemeenteraad van Cuijk waren present.

Elke dinsdag weer...

Nadat de avond door Hedi van der Velden van het organisatiecomité was geopend, hield oud-kampgevangene Louis de Wijze een herdenkingsrede waarin hij inging op de rol die het 'verzamelkamp' Westerbork destijds vervulde bij de uiteindelijke vernietiging van 102.000 joden en enkele honderden zigeuners uit ons land. De Wijze riep in herinnering hoe

bereidwillig de gemeentebesturen en het politie-apparaat in Nederland waren bij het aanleveren van de onschuldige medeburgers. Het aantal burgemeesters en agenten dat weigerde mee te werken om deze bevolkingsgroepen uit onze samenleving te verwijderen, was, zo zei hij, heel gering.

"Maar hoe is het nu, anno 1995?" zo vroeg De Wijze zich af, "hoe solidair zijn wij nu? Wie van ons verheft zijn stem tegen de etnische zuiveringen in Bosnië, tegen de volkerenmoord in Ruanda, Burundi en Tsjetsjenië? Realiseren wij ons wel dat kreten als 'eigen volk eerst' destijds de brandstof vormden voor de treinen die vanuit Westerbork naar de vernietigingskampen gingen? Elke dinsdag weer..."

Kinderkoor

Wie destijds in 1992 in de gelegenheid was het Nationaal Kinderkoor in de schouwburg in Assen te beluisteren, zal bij het concert in Cuijk hebben kunnen vaststellen, dat het koor in kwaliteit sterk is gegroeid. Het programma dat in de

streekschouwburg werd gebracht, was van hoog gehalte. Vooral de drie Russische liturgische gezangen werden ademloos door het publiek ondergaan. Heel mooi waren de beide arrangementen die Willem Stoppelenburg maakte van de liederen Der Obschijd (Het Afscheid) en De Trein. Het kinderkoor slaagde erin de sfeer die deze twee liederen uitademden, voortreffelijk over te brengen.

Zeggingskracht

Via een ontwapenend samenspraakje tussen de bekende acteur Bernard Droog en de veertienjarige Rachel Nadav uit Cuijk, werd het publiek na de pauze voorbereid op het hoogtepunt van de avond, de Westerborksymfonie.

"Muziek kun je eigenlijk nooit goed uitleggen, die moet je beleven. Het is net zo iets als het kijken naar een film of het lezen van een boek: het kruipt in je..." was de boodschap die de oude 'toneelmeester' en het meisje aan het publiek meegaven.

En het kroop ook in je...! Onder leiding van de componist van de Westerborksymfonie, Willem Stoppelenburg, zette het Nationaal Philharmonisch Orkest een indringende vertolking neer van het zeldzaam boeiende, eigentijdse werk. Met heel mooi compositiewerk, waarbij hij excelleert in de ingetogen en beschouwende gedeelten, voert Stoppelenburg zijn toehoorders mee door de dertiger en veertiger jaren tot in de hedendaagse tijd.

Van begin tot eind bleef het publiek in Cuijk gevangen in een ademloos luisteren en... kijken, want ook het visuele vormt een belangrijk aspect van het geheel dat Westerborksymfonie heet: de Nijmeegse choreografe Désirée de Wijze schreef een sober, maar indringend ballet bij de symfonie. Het versterkt de emotionaliteit ervan. De vijf dansers (waaronder ook Désirée zelf) zorgden ervoor dat het publiek geen enkel moment met de gedachten kon afdwalen. Heel functioneel waren de lichtbeelden (dia's) die op een metersbreeds scherm op de achterwand van het toneel werden geprojecteerd. Ze gaven muziek en ballet een meerwaarde aan zeggingskracht.

Verrassing

De verrassing van de avond was bewaard tot het einde van het concert. Wat aangekondigd stond als het 'Wilhelmus van Nassouwe' bleek een van de hand van Stoppelenburg afkomstig gerestaureerde toonzetting te zijn van ons nationaal volkslied.

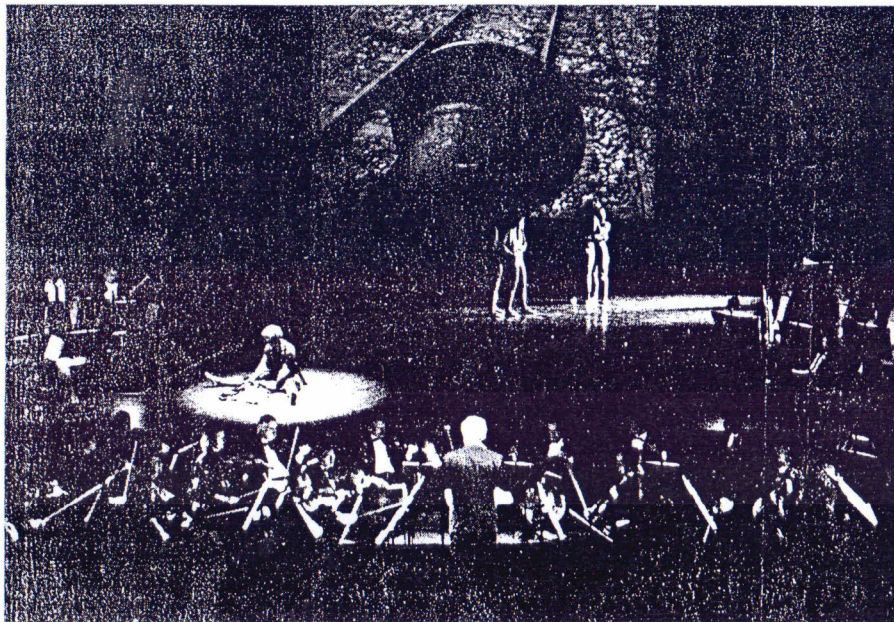
In de wegstervende klanken van de Westerborksymfonie bracht, als een zacht trillende harpsnaar, een kinderstem de oude melodie en tekst weer tot leven. Andere stemmen namen deze over, waarna zich tussen koor en orkest een ontroerend mooi muzikaal samenspel ontvouwde. Toen tenslotte ook het publiek in de vertolking werd betrokken en (staande) het eerste couplet als een soort tegenstem van de nieuwe versie meezong, waren de emoties voelbaar.

"Prachtig! Ik kwam zintuigen tekort...", zo verwoordde een vrouwelijke bezoeker haar gevoelens. Het was het mooiste compliment dat er die avond opgetekend kon worden.

CW

Cuijks Weekblad

Mc. 13/4-92

Opmerkelijk muzikaal monument Stoppelenburg

Kamermuziekconcert. Westerbork Memorial en Via Crucis in zaal van De Vrije School.

Het spelen van een planoverste van een orkestwerk is in de muziekgeschiedenis een bekend fenomeen. Wim Stoppelenburg, die in 1991 opdracht kreeg voor een compositie passend bij kamp Westerbork, speelde zijn werk met klarinettist Peter Kleefman. Muzikale inspiratie vond Stoppelenburg in twee melodiën.

Het eerste is een lied van Louis de Wijze die de verschrikkingen overleefde. Het tweede is een Jiddisch Lied. Der Opschijd, Het afscheid. Ze vormen twee belangrijke componenten in het werk. Bovendien is de da capo vorm min of meer toegepast. In het laatste deel (Terugkeer) komt hij terug op de melodische gegevens van de inleiding (Voorgevoel). De eenheid blijft daardoor gewaarborgd. Repeterende accoorden

geven de beklemmende onrust weer, overgaand in een eruptie van venijnige klankgroepen. Ontzetting wordt gevolgd door een veelzeggende stilte. Hoe kan het ook anders als je je probeert, in te leven in de uitzichtloze omstandigheden van de kampbewoners. Stoppelenburg maakte volop gebruik van die momenten van meditatie. Clusters moeten de ellendige omstandigheden verbeelden, waarin geen uitweg schijnt. De componist noemt het een 'herdenkingsadagio', piano en klarinet vinden rust, echter zonder berusting.

De zaal van de Vrije School was geen bijzonder inspirerende ruimte voor dit meditatieve concert. Desondanks bleef de sfeer van klaagtang en lijden, passend in deze tijd van het kerkelijk jaar. De overgang naar het Via Crucis van Franz Liszt lag voor de hand. Hierin worden de veertien statieën van de Kruisweg ge-

schilderd. Het werk wordt omlijnd door Gregoriaanse hymnen. Ook in dit werk bleef Wim Stoppelenburg in zijn rol als begeleider van het Asser Kleinkoor de beheerste aanpak volgen. De compositie is niet gespeend van dramatiek. Met sobere middelen wordt een optimale zeggingskracht verkregen. Koor en bas-solo (Gerrit-Jan Rutgers) bleven in uitstekende balans. Het Stabat Mater heeft Liszt 'geleend' van Jacopone da Todi en werd in de Vrije School door drie glasheldere kinderstemmen weergegeven.

Fraai legato-zang was ook te horen in de twee korallen die de componist in deze passie verwerkte. Elementen van het Stabat Mater werden door de piano overgenomen om tenslotte te verstillen bij de graflegging. Een opmerkelijk passie-concert op Palmzondag.

DICK IDEMA

Drentse Courant 14 nov. 1994.

Eigenwijsheid is het geheim van componist Willem Stoppelenburg

Gebeurtenis: concert door het Guarneri Trio bestaande uit Danièle Dechenne, piano, Eeva Koskinen, viool en Jean Decroos, cello. **Programma:** werk van Beethoven, Stoppelenburg en Ravel. **Tijd en plaats:** zondag 13 november in De Statenzaal van het Drents Museum, Assen. **Bijzonderheid:** première van het 'Muziekkamertrio' van Willem Stoppelenburg.

Vijf jaar geleden viel het Guarneri Trio de eer te beurt het eerste concert te verzorgen dat door de Stichting Muziekkamer Assen werd georganiseerd. In die vijf jaar heeft de Stichting Muziekkamer Assen haar bestaansrecht overduidelijk aangetoond; het publiek komt in grote getale op de maandelijkse zondagmiddagconcerten af.

Zondag was de in akoestisch opzicht perfecte en sfeervolle Statenzaal van het Drents Museum uitverkocht.

Om de muzikale feestvreug-

de te verhogen, werd ter gelegenheid van het eerste lustrum het Guarneri Trio uitgenodigd. Bovendien werd aan de Mepeler componist Willem Stoppelenburg de opdracht gegeven een werk voor het Guarneri Trio te schrijven, hetgeen een vruchtbaar idee bleek te zijn. Zelfs geplaatst tussen de zwaargewichten Ludwig van Beethoven en Maurice Ravel bleek Stoppelenburgs *Muziekkamertrio* voor piano, viool en cello in alle opzichten fier over-eind; een prestatie van formaat.

Vitaal

Het geheim van Stoppelenburgs *Muziekkamertrio* is z'n eigenwijsheid; het volstrekt tegen de mode in blaffen. Dus bij Stoppelenburg treft men geen modieuze originaliteiten aan zoals harmonische 'vondsten' en trendy toonreeksen. Het *Muziekkamertrio* doet af en toe denken aan de kamermuziek van de Tsjech Leos Janacek;

helder, en in ritmisch opzicht uiterst vitaal. Degelijk en lekker, gevoelens die volgens oud-Hollands gebruik in de Kunst niet 'comme il faut' zijn. Van daar dat Willem Stoppelenburg nog steeds niet serieus genomen wordt in het Groot Randstedelijk Circuit.

Te bleek

Stoppelenburgs *Muziekkamertrio* en Ravels *Pianotrio in a* kregen van het Guarneri Trio ruimschoots de energieke lading mee die deze werken nodig hebben. Het *Geistertrio* van Ludwig van Beethoven klonk echter af en toe te bleek; de melodische hoofdzaken werden weliswaar prachtig neergezet, maar de meeste begeleidende motiefjes en vulstemmen klonken te weinig geïnspireerd waardoor het, bij dit stuk gebruikelijke, hogere sferen-gevoel te veel op de achtergrond bleef.

Jan Misdom

Schouwburg Ogterop Meppel

Koffieconcert met Meppeler componist Wim Stoppelenburg

MEPPEL - De Meppeler componist, dirigent en musicus Wim Stoppelenburg staat zondag vanaf 11.30 uur in de schijnwerpers van schouwburg Ogterop. Niet lieflijk, maar in de vorm van een van zijn composities.

Het randstelijke Guarneri Trio geeft een koffieconcert en op het programma staan naast piano-trio's van Beethoven en Ravel het uit 1994 daterende piano-trio of 'muziekkamertrio' van Wim Stoppelenburg. Het Guarneri Trio heeft als samenstelling Daniëlle Dechenne (piano), Eeva Koskinen (viool) en Jean Decroos (cello). Het echtpaar Dechenne/Decroos komt uit Parijs en Koskinen werd in Helsinki geboren. Wim Stoppelenburg werd in

1943 in het Zuidhollandse Berkenwoude geboren. Na de middelbare school in Gouda en een onderwijzersopleiding in Rotterdam verhuisde hij in 1966 naar Groningen en studeerde daar aan het stedelijk conservatorium piano, viool, schoolmuziek en orkestdirectie. Hij vervolgde deze laatste studie aan het Amsterdamse Sweelinck-Conservatorium en was intussen actief in dirigentencursussen (Salzburg, Wenen, Hilversum).

Stoppelenburg maakte veel arrangementen voor het toenmalige Overijssels Philharmonisch Orkest. Hij was enige jaren dirigent van studentenorkesten in Groningen en Enschede en leidde oratoriumverenigingen in het noorden en midden van Nederland.

De laatste jaren is hij meestentijds als dirigent en pianist actief in projecten met nieuwe muziek in Noord-Nederland. Sinds 1988 is hij voorzitter van de Stichting Noordelijke Componisten. Hij woont sinds een aantal jaren in Meppel waar hij ondermeer muziekdocent is. Zijn oeuvre omvat diverse genres: koormuziek, instrumentale kamermuziek, liederen-cycli, symfonische muziek (onder andere de Westerbork Symfonie) en twee opera's: Salto Mortale op een libretto van Belcampo en Het Uitstel over het leven van Vincent van Gogh.

Zijn trio voor piano, viool en cello dateert uit 1994 en is ontstaan als gevolg van een opdracht van de Stichting De Muziekkamer te Assen.

*Zwolsche Courant
26.1.95*

Zwolsche Crt. 26-1-95

Koffieconcert met werken van Wim Stoppelenburg

■ **MEPPEL - De Meppeler componist, dirigent en musicus Wim Stoppelenburg staat zondagmorgen volop in de schijnwerpers van schouwburg Ogterop. Niet lieflijk maar in de vorm van één van zijn composities. Het randstedelijke Guarneri Trio geeft vanaf half twaalf een koffieconcert.**

Op het programma staat naast piano-trio's van Beethoven en Ravel het uit 1994 daterende piano-trio of muziekkamertrio van Stoppelenburg. Dat is ontstaan als gevolg van een opdracht van de Stichting De Muziekkamer in Assen.

Het Guarneri Trio bestaat uit pianiste Daniëlle Dechenne, violiste Eva Koskinen en cellist Jean Decroos.

Drentse Crt. 26-1-95

Schouwburg Ogterop Meppel

KOFFIECONCERT

Zondag 29 januari 1995 - 11.30 uur

GUARNERI TRIO

- * Daniëlle Dechenne - piano
- * Eeva Koskinen - viool
- * Jean Decroos - cello

Programma:

- * L. van Beethoven - pianotrio in G gr. op. 1
- * W. Stoppelenburg (Meppel) - pianotrio (1994)
- * M. Ravel - pianotrio in a kl.

Toeg.pr.: f 12,50 en f 10,-; kinderen tot 12 jaar gratis

(Adv. Ing. Med.)

Mepp. Crt. 26/1/95

*Drentse Courant
26.1.95*

*Meppeler Courant
26.1.95*

M.C. 30-1-95

Veel waardering voor Stoppelenburgs

**Schouwborg Ogterop. Koffieconcert
Guarneri Trio. Werk van Beethoven,
Ravel en Stoppelenburg. Bezoekers:
100.**

De schouwborgzaal van Ogterop was zondag gevuld met liefhebbers van kamermuziek. Onder hen vrienden van Wim Stoppelenburg, die zijn in 1994 gecomponeerd trio wilden beluisteren door het Guarneri Trio. Dit trio heeft sinds de oprichting in 1960 grote concertreizen gemaakt en daarbij triomfen gevierd. Vanaf de oprichting maakte Herman Krebbers deel uit van het ensemble; nu is sinds enige jaren Eeva Koskinen de violiste. Daniëlle Dechenne, piano en Jean Decroos, cello spelen sinds 1960 in het ensemble.

Centraal in het programma stond het nog jonge pianotrio van Wim Stoppelenburg. Hij componeerde het in opdracht van de Stichting 'De Muziekkamer' in Assen en daar werd het werk ook voor het eerst in november 1994 uitgevoerd door het Guarneri Trio.

Dat wekt al enige nieuwsgierigheid naar deze compositie; want een uitvoering door zo'n bekend ensemble geeft aan dat deze musici, die toch veel werk onder ogen krijgen, het werk van Wim Stoppelenburg de moeite waard vinden. Dat alleen al is een compliment.

Het trio van Stoppelenburg klinkt oprecht in zijn zoeken naar klank en is daardoor 'echt'; hij is in zijn muziek wars van interessant gedoe. Door ook in het eerste deel bewust te kiezen voor de hoofdvorm krijgt dit deel een duidelijke structuur. Ritmisch gebeurt er veel, zeker bij de beide strijkers, daarbij klinkt dan ook een interessante en virtuoze pianopartij. Het deel (Moderato genoemd) is flitsend en fris en blijft boeien door zijn sprankelende invallen. M.i. is de naam Moderato geen juiste aanduiding voor dit eerste deel. Zeker zoals het Guarneri Trio dit volgens de metronoomaanwijzingen van de componist speelde, denkt men eerder aan Allegro vivo, of om Ravel te volgen aan Animé.

Het tweede deel, Andante grazioso, is gebaseerd op een gelijkblijvende accoordopvolging. De andere stemmen hebben daarboven hun eigen ritmische en melodische lijnen. Stoppelen-

● Uit de inzet waarmee het Guarneri Trio het nieuwe werk van Wim Stoppelenburg (tweede van links) speelde, sprak de waardering voor de componist. (Foto Gerrit Russchen).

burg kiest hier voor een improvisatorische benadering. Hoewel het ritmisch zeer interessant is, gaat de melodische lijn verloren en gaat dit ten koste van de lyriek. Zo blijft dit deel wat in de lucht hangen en bevredigt niet helemaal. Mocht dit al voor sommige luisteraars een bezwaar zijn, dan wordt dat in het derde deel vergeten door de energieke aanpak van de drie spelers. Dit deel is gebaseerd op tertsmotieven in alle partijen. Dit laatste deel bevestigt de indruk die het gehele werk achterlaat, krachtig, energiek en zeer geïnspireerd. Uit de inzet waarmee het Guarneri Trio dit nieuwe werk speelde sprak de waardering voor de componist.

Het werk van onze plaatsgenoot werd omlijst door twee belangrijke werken uit de literatuur voor pianotrio; Beethovens trio uit 1795 en Ravels trio uit 1914.

Het pianotrio op. 1 van Beethoven, hoewel zeer verstild gespeeld in het Adagio, vertoonde enige onzekerheid in het eerste deel, mede door de toen onzuiver spelende violiste. Het

vroege zondagmorgenuur zal hier debat aan geweest zijn. Dit trio uit 1795 draagt nog duidelijk de kenmerken van de vroeg-klasieke traditie waarin Beethoven opgroeide. In zijn latere werken ontwikkelt hij een persoonlijke en eigenzinniger stijl. Het Scherzo met zijn tegendraadse accenten kreeg een verrukkelijke uitvoering en de gedreven gespeelde finale deed het wat haperende begin vergeten.

Ravels pianotrio uit 1914 behoort tot een van de mooiste werken uit de literatuur voor pianotrio. Virtuosoos, maar ook mysterieus in de Passacaille en boeiend van de eerste tot de laatste noot. Het Guarneri Trio heeft dit trio ontelbare malen gespeeld, maar het klonk alsof ze dit alleen voor ons speelden in een samengaan waarin alleen maar schoonheid te beluisteren viel.

De kamermuziek liefhebbers van deze ochtend waren getuige van een bijzonder concert: twee topwerken uit de literatuur gecombineerd met werk van een plaatsgenoot. Voor herhaling vatbaar.

MARJAN DOORN

pianotrio

Guarneri Trio in Ogterop Meppeler première Pianotrio van Willem Stoppelenburg

MEPPEL — Het Guarneri trio, Daniëlee Dechenne, piano, Eeva Koskinen, viool en Jean Decroos, cello, voert zondagochtend een nieuw werk, Pianotrio, van de Meppeler componist Willem Stoppelenburg uit.

Stoppelenburg werd geboren op 25 maart 1943 in Berkenwoude. Na de middelbare school in Gouda voltooide hij in Rotterdam de onderwijzers-opleiding, verhuisde in 1966 naar Groningen en studeerde aan het stedelijk Conservatorium piano, (alt) viool, schoolmuziek (1970) en orkestdirectie (1973). Hij vervolgde deze laatste studie bij Anton Kersjes aan het Amsterdamse Sweelinckconservatorium en was intussen actief in dirigenten-cursussen (Salzburg, Wenen, Hilversum). Hij volgde instrumentatie-lessen bij Hans Henkemans, maar is als componist autodidact.

Stoppelenburg maakte veel arrangementen voor het toenmalige Overijssels Philharmonisch Orkest, waarvoor hij de jeugdconcerten mede voorbereidde en leidde. Hij was enige jaren dirigent van studentenorkesten in Groningen en Enschede en leidde diverse oratoriumverenigingen in het Noorden en midden van het land. De laatste jaren is hij vooral als dirigent en pianist actief in projecten met nieuwe muziek uit Noord-Nederland. Verder treedt hij op als pianobegeleider. Sinds 1988 is hij voorzitter van de Stichting Noordelijke Componisten. In het Noorden is hij bekend als publicist en muziekrecensent.

Oeuvre

Zijn omvangrijke oeuvre omvat diverse genres: koormuziek, instrumentale kamermuziek in diverse bezettingen, liederencycli (waaronder het Liedboek van Meng Jiao), symfonische muziek (waaronder de Westerbork Symfonie), symfonische blaasmuziek (onder andere 'Schiermonnikoog') en twee opera's (Salto Mortale op een libretto van Belcampo en het Uitstel over het leven van Van Gogh). Pianotrio, (trio voor viool, violoncello en pianoforte) is vorig jaar ontstaan als gevolg van een opdracht van de Stichting 'De Muziekkamer' in Assen met financiële ondersteuning van de gemeente Assen. De première door het Guarneri Trio vond plaats in het Provinciaal Museum in Assen op 13 november 1994.

Voor Wim Stoppelenburg is 'de drijfkracht achter het componeren in algemene zin het bloot leggen van een inhoud, die in wezen onbenoembaar en zo tegelijkertijd vrij is. Voor hem is bij een compositie de klank altijd de dienaar van de muziek.

langrijke internationale cello-concoursen, zoals in Tel Aviv, Genève en Luik. Hij vestigde zich in 1956 in Nederland. Jean Decroos, die eerste solocellist van het concertgebouworkest is,

treedt regelmatig als solist op met vooraanstaande orkesten in binnen- en buitenland. Hij speelt een zeldzaam mooie cello van Giovanni Baptista Rogeri uit Brescia, 1696.

Guarneri Trio

Sinds de oprichting in 1960 heeft het Guarneri Trio triomfen gevierd op verscheidene internationale podia zoals Berlijn, Keulen, Düsseldorf, Brussel, Wenen, Stockholm, Londen, Parijs en Rome. Het repertoire omvat bijna de gehele bestaande literatuur voor piano trio en breidt zich uit met eigentijds, vaak voor het Guarneri Trio geschreven werk.

Daniëlee Dechenne, geboren in Parijs, begon op jeugdige leeftijd met haar pianostudie. Zij behaalde de Premier Prix van het Parijse Conservatorium na haar studie bij Lazare-Lévy. Zij won verschillende internationale concoursen zoals in Genève en Bolzano. Zij vestigde zich in 1957 in Nederland.

Eeva Koskinen werd in 1961 in Helsinki geboren. Zij studeerde aan de Sibelius Academy in Finland en aan het Utrechts Conservatorium bij Wiktor Liberman tot 1984. Zij won hoofdprijzen op een tweetal belangrijke concoursen.

Jean Decroos, in Calais geboren, begon zijn muziekstudie op 12-jarige leeftijd. Hij studeerde aan het Parijse Conservatorium. Hij won vele prijzen, tijdens be-

Schouwburg Ogterop Meppel

KOFFIECONCERT

Zondag 29 januari 1995 - 11.30 uur

GUARNERI TRIO

- * Daniëlee Dechenne — piano
- * Eeva Koskinen — viool
- * Jean Decroos — cello

Programma:

- * L. van Beethoven — pianotrio in G gr. op. 1
- * W. Stoppelenburg (Meppel) — pianotrio (1994)
- * M. Ravel — pianotrio in a kl.

Toeg.pr.: f 12,50 en f 10,-, kinderen tot 12 jaar gratis

(Adv. Ing. Med.)

Bekende Strauss vernieuwd door Wim Stoppelenburg

Strauss en liederen met orkest denkt vrijwel iedereen aan de *Vier letzte Lieder*, maar hij heeft zelf ook een zestal van zijn eigen liederen met piano-begeleiding georkestreerd. Ze zijn uitermate bekend, maar ze hebben nu in de serie Zomeravondconcerten een nieuw gezicht gekregen: de Drentse componist Wim Stoppelenburg heeft een bewerking gemaakt met klarinet, hoorn, viool, cello en piano. Zo'n vernieuwing van bekend repertoire is een goed initiatief van de nu voor het tweede jaar in het Noorden lo-

pende concertserie en met zulke dingen mag de artistieke leiding in de toekomst rustig doorgaan.

Gebeurtenis: Zomeravondconcert door Annemarie Kremer, sopraan; Frank van den Brink, klarinet; Iwan König en Amalia Bonconiat, piano; Franziska König en Wolfram König, viool; Petra Wolff, altviool; Martin Roos, hoorn; Inka Ehlert en Christoph Beyer, cello. **Programma:** Beethoven, Schumann en Strauss/Stoppelenburg. **Gehoord:** 4 augustus in de Hervormde Kerk in Sleen. **Publiek:** 100.

De Strauss-bewerking van Wim Stoppelenburg geeft op een onverwachte manier nieuwe kleuren aan bekende noten en hij heeft zijn spelers ook een rol gegeven die ver uitgaat boven het 'begeleiden' van de zangstem. Zo moet het als de ene componist de andere

bewerkt: iets bekeëds wordt gelijk iets nieuws en daardoor ontstaat spanning.

Het werd allemaal nog spannender omdat sopraan Annemarie Kremer (ook vorig jaar in de Zomeravond-serie van de partij) voor muziek als deze zonder meer een groot talent heeft, met een stem die zowel een mooie hoogste heeft als een dramatisch gekleurde laagte. Van de zes liederen is

het laatste, *Zueignung*, het bekendste, en dat was aan het slot van het concert ook nog de ideale toegift: *'Habe Dank'*. Daarna werd ook *Ruhe, meine Seele* herhaald en zowaar; Kremer zong beide nog fraaiër dan net daarvoor.

Er was iets veranderd in het concertprogramma: een bewerking van Chopins *Tweede Pianoconcert* (met alleen strijkers erbij) was verdwenen. Nie-

mand zal de vervanging bezwaarlijk gevonden hebben: het Gassenhauer-trio van Beethoven, waarin vooral NNO-klarinetist Frank van den Brink en pianist Iwan König lieten horen hoe ontzettend speels en spiritueel Beethoven wel niet is. Met het Strijkkwartet op. 41/1 van Schumann kwamen we tussen Beethoven en Strauss terecht in de sfeer van aimabel kwartet spelen door een ad hoc-groep, waarmee dus niet gezegd is dat die alles uit het stuk haalde wat erin zit.

PAUL HERRUER

Glanzvolles Abschlusskonzert

15. Musikalischer Sommer in Ost-Friesland endete in der Johannes a Lasco Bibliothek.

Mit einem nahezu atemberaubenden Konzert endete am Sonntagabend der 15. Musikalische Sommer in Ost-Friesland in der Emders Johannes a Lasco Bibliothek. In der vollkommen ausverkauften Bibliothek brachten vorwiegend junge Künstler Musik von **Robert Schumann** (1810-1856), **Wolfgang Amadeus Mozart** (1756-1791), **Frédéric Chopin** (1810-1849) und **Richard Strauss** (1864-1949) zu Gehör.

Den glanzvollen Höhepunkt bildete die Aufführung der sechs Orchesterlieder von Strauss in einer Bearbeitung von **Willem Stoppelenburg** für Klarinette, Horn, Violine, Violoncello und Klavier. Wunderbar sicher und sehr kraftvoll interpretierte die Sopranistin **Annemarie Kremer** aus den Niederlanden die Lieder, die der Komponist in jungen Jahren geschrieben hatte. Die Reinheit ihrer Stimme wurde durch die Akustik des

ehemaligen Kirchenraums noch unterstrichen. Begleitet wurde die Sopranistin von **Frank van den Brink** (Klarinette), **Martin Roos** (Horn), **Franziska König** (Violine), **Christoph Otto Beyer** (Violoncello) und **Amalia-Maria Bonciocat** (Klavier).

Als 18-Jähriger veröffentlichte Strauss sein erstes Lied, die „Zueignung“ nach einem Gedicht von **Hermann von Gilm**. Mit diesem Lied mit der Zeile „Habe Dank!“ verabschiedete sich der Musikalische Sommer, allerdings kamen die Künstler nicht umhin, noch zwei Zugaben zu geben. Es war eine Freude, den Instrumentalisten zuzuhören. Unübertrefflich Pianist **Iwan König** mit dem Scherzo Nummer 1 in h-moll Opus 20 von Chopin. Dieses Stück war als Hommage zum 500. Geburtstag von **Johannes a Lasco** gedacht, der ebenso wie Chopin, gebürtiger Pole war.

Schumanns Quartett in a-moll Opus 41 Nummer 1 stimmte die Zuhörer auf den Abend ein. Dieses melodiose Werk wurde mit viel Einfühlungsvermögen von

Franziska König (Violine), **Wolfram König** (Violine), **Petra Wolff** (Viola) und **Christoph Otto Beyer** (Violoncello) zu Gehör gebracht. Das folgende Werk, Mozarts Quintett für Bläser und Klavier in Es-Dur Köchelverzeichnis 452 verzauberte die Zuhörer. **Ariane Haering** (Klavier), **Franziska Müller** (Oboe), **Dimitri Ashkenazy** (Klarinette), **Martin Roos** (Horn) und **Otis Klöber** (Fagott) sorgten mit ihrem harmonischen Zusammenspiel hohen musikalischen Genuss.

► Volles Haus beim Abschlusskonzert. Obwohl die Organisatoren zusätzliche Karten ausgegeben haben - den Andrang an der Abendkasse konnten sie nicht bedienen. Etliche Musikliebhaber mussten abgewiesen werden - da half es auch nicht, dass sie früher einmal Rang und Namen hatten. Auch der ehemalige niedersächsische Justizminister **Walter Remmers** (CDU) musste draußen bleiben.

Siehe auch Seite 10

Selbst Ex-Minister Remmers kriegte keinen Platz mehr

Abschlusskonzert des Musikalischen Sommers ausverkauft

Von Ilka Schulz

Emden. Im Abschlusskonzert Sonntag in der Emdener JAL Bibliothek zeigte der Musikalische Sommer in Ostfriesland noch einmal seine ganze Vielfalt. Das Programm umspannte Klassik bis Spätromantik, reichte von Mozart bis Strauss. Und die Ensembles musizierten auf höchstem Niveau.

Dass es ausverkauft war, spricht für die Zugkraft. Und ist Beweis dafür, dass es schon lohnt, sich rechtzeitig Karten im Vorverkauf zu sichern. Immerhin musste selbst Ex-Minister Walter Remmers den Heimweg antreten, ohne in den Kunstgenuss gekommen zu sein.

Mit der Familie König, Initiator und Künstlerischer Leiter des Festivals ist Wolfram König, und dem Streichquartett a-Moll von Robert Schumann begann der Abend. Nach der langsamen Einleitung entspann sich spielerisch das Thema. Tochter Franziska führte souverän an der ersten Violine, ohne dominant zu sein, immer stand der Gesamtklang des Ensembles im Vordergrund. Thematische Passagen wurden einander mit gleicher Artikulation übergeben, Läufe waren exzellent aufeinander abgestimmt und die Stimmen der vier Instrumente wunderbar miteinander verflochten. Wahrhaft presto, in waghalsigem Tempo nahmen die vier den letzten

Satz, ohne in technische Verlegenheit zu kommen.

Nach einer stimmigen Eröffnung ging es genauso niveauvoll weiter mit Mozarts Quintett für Klavier und Bläser in Es-Dur. Mit den gehaltenen Tönen des Largos wirkt der Beginn wie ein prächtiges Tor, aus dem das heitere Thema hervortritt. Der musikalische Dialog wechselte zwischen den Instrumenten, wobei jeder der fünf hohe solistische Fähigkeiten an den Tag legte. Im Larghetto kamen die unterschiedlichen Farben der Bläser besonders gut zur Geltung. Otis Klöber, Fagott und Franziska Müller, Oboe begannen diese duftige Musik im Duett, bevor auch die anderen das Thema mit viel Ausdrucksvermögen ausspielten. Auch Dimitri Ashkenazy, Klarinette und Martin Roos, Horn brachten ihre Instrumente mit Schönheit des Klangs und differenziertem Spiel zur Geltung. Der Wechsel der Farben gelang auch in Abstimmung zum Klavierpart. Ariane Hering antwortete im gleichen Tonfall, brilliant im Anschlag, mit perlenden Tonketten und pulsierendem Baßfundament.

Virtuos und musikalisch berührend zugleich ging es nach der Pause weiter. Iwan König stellte wieder seine Ausdrucksfähigkeit am Klavier unter Beweis. Mit dem Scherz Nr. 1 in h-Moll von Frédéric Chopin wirbelte er über die Tasten. Grollend erhoben sich die atemberaubenden Tontiraden aus der tiefen Region

des Flügels empor, bevor in der Mitte des Stückes eine intime Klanginsel der Hetz Einhalt gebot. Der Pianist gestaltete diese Passage äußerst innig, bevor er die nie enden wollenden Läufe des Anfangs wieder aufnahm. Mit deutlicher Akzentuierung verlieh Iwan König auch diesen schnellen Läufen die nötige musikalische Struktur.

Das würdige Finale fand mit Orchesterliedern von Strauss statt. In niederländisch-deutscher Besetzung zeigte sich auch hier die länderübergreifende Kooperation des Musikfestivals. Die Niederländerin Annemarie Kremer sang mit opernhafter Präsenz und voller Stimme. Die Strauss-Lieder lagen ihr ausgenommen gut, konnte sie doch mit ihrem vibratoreichen Sopran die Grosse Kirche mühelos füllen. Das Arrangement der Lieder von Willem Stoppelenburg - gedacht für eine ganze Orchesterbesetzung - schaffte diese Klangillusion tatsächlich mit nur fünf Instrumenten. Franziska König an der Violine und Christoph Otto Beyer, Violoncello ersetzten mit abwechslungsreichem Spiel den Streicherapparat, während Frank an den Brink und Martin Roos, Horn die Farben der Bläser einbrachten. Mit Amalia-Maria Bonciocat am Flügel kam die ganze Süße und Dramatik der hochromantischen Musik des Opernkomponisten zur Geltung. Das Publikum erklatschte sich mit tosendem Applaus gleich zwei Zugaben.